

ROMÂNIA
JUDEȚUL GORJ
PRIMĂRIA ORAȘULUI NOVACI
Str.Parângului - Nr. 79
Cod poștal **215300**
Tel: 0253-466.221/Fax: 0253-466.552
E - mail: primaria_novaci@yahoo.com

Ruta Cultural Turistică a Meșterilor Populari

Meșter Popular, Ionel Traian – Miniaturi în lemn

Novaci, jud. Gorj, România

Lungimea rutei:

Novaci (centrul orașului) – Atelierul meșterului popular Ionel Traian: aprox. 5 km

Durata de vizitare: 3 – 4 ore

Obiective:

- Promovarea Rutei Cultural Turistice a Meșterilor Populari din România,
- Promovarea zonei turistice Novaci - Transalpina și a principalelor obiective turistice existente în zona menționată și în nordul Olteniei,
- Promovarea meșteșugurilor populare practicate în zona Olteniei de sub munte,
- Promovarea și vizitarea unor obiective turistice din nord-estul județului Gorj și din orașul Novaci .
- Promovarea bisericilor de lemn din România, ca simbol al istoriei și identității noastre naționale.
- Incurajarea talentelor existente și nepromovate în domeniul artelor populare.
- Realizarea unui atelier de lucru în lemn, în cadrul Centrului de Creație, Meșteșuguri și Artă Populară care va fi dat în folosință în luna iunie 2024.

Evidențierea trăsăturilor specifice care motivează includerea orașului Novaci în *”Ruta Cultural - Turistică a Meșterilor Populari”*.

- Existența în orașul Novaci a unui meșteri populari, artiști în arta lemnului, mai mult sau mai puțin cunoscuți.
- Interesul localnicilor pentru lucrările realizate din lemn, de mărime naturală și în miniatură.
- Meșteșugurile populare practicate de localnici (cusut, țesut, lucru în lemn, fierărie).
- Existența în orașul Novaci a unor obiective turistice construite din lemn (5 biserici de lemn, construite înainte de anul 1900).
- Interesul localnicilor pentru arhitectura tradițională românească.
- Locația pitorească a atelierului meșterului popular Ionel Traian.
- Existența milenară a ortodoxismului la Novaci, ca unică formă a credinței în Dumnezeu, exprimată în lucrări artizanale realizate de meșteri populari.
- Existența zonelor împădurite din zonă fapt concretizat în prețul scăzut al materiei prime folosite pentru lucrări din lemn în miniatură.
- Obiceiurile populare, păstrate cu sfințenie de comunitate, respective șezătorile, unde bătrânii satului împărtășesc tinerilor arta cioplitului în lemn, a cusutului pe muște, țesut etc.
- Prezența în zona Olteniei de sub munte a unor obiective, schituri și mănăstiri, realizate din lemn, care ar putea fi parte a acestei rute cultural – turistice.
- Istoria impresionantă a șoselei Transalpina, parte a rutei menționate.
- Existența Zonei turistice Rânca
- Existența stațiunii turistice de interes local, Orașul Novaci.
- Renumele localității Novaci, ca vechi centru al ortodoxismului spre care s-au orientat păstorii veniți din Mărginimea Sibiului din cauza represiunilor austro – ungare de factură religioasă.
- Obiective monahale, naturale, culturale și de agrement bine întreținute.
- Gastronomia locală cu specific tradițional, ofertă turistică excepțională atât la mare altitudine, cât și în Novaci, pusă în valoare de către punctele gastronomice locale existente, de produsele montane și tradiționale omologate de către Agenția Națională a Zonei Montane, precum și de produsele ”Telemea de Novaci” și ”Tocan de Novaci”, certificate la O.S.I.M.
- Existența manifestărilor culturale cu specific păstoresc : Festivalul Folcloric Păstoresc ”Urcațul Oilor la Munte” aflat la a LVI –a ediție, Festivalul Tocanului, eveniment omologat la OSIM,

aflat la a V-a ediție, Nedeia din Poiana Muierii și Nedeia de Sânziene, evenimente cu tradiție și o istorie interesantă, care aparțin în totalitate vieții păstorilor din Parâng de sute de ani.

- Obiceiurile păstorești, păstrate cu sfințenie de comunitate și manifestările culturale organizate cu ocazia unor sărbători religioase: Sânzienele, Floriile, Paște, Crăciun, Vinerea Mare.

- Oferta cultural – sportivă pusă la dispoziția turistilor: festivaluri folclorice păstorești, spectacole folclorice tradiționale, festivaluri de muzică folk și rock, evenimente destinate automobilismului sportive (concursuri de viteză în coastă și drift).

Localități propuse:

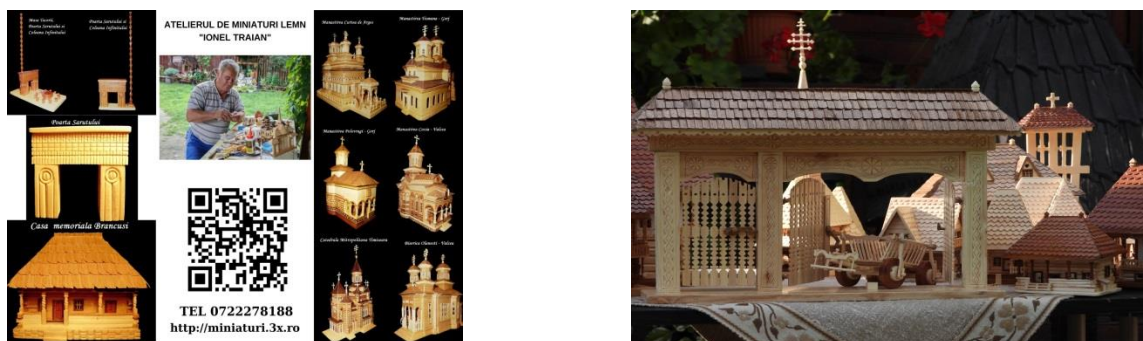
- Novaci (jud. Gorj)

Atelierul meșterului popular, Ionel

Miniaturi în lemn

Adresă: Str. Valea Gilortului - Aleea Artei, Novaci, Gorj, 215300, România

<https://www.localpx.com/v/ro/atelier-miniaturi-lemn-ionel-traian-novaci.html>

Meșterul popular Ionel Traian, specializat în prelucrarea lemnului și transformarea acestuia în miniaturi tradiționale, care impresionează prin finețea lucrărilor și transpunerea exactă a unor monumente arhitecturale renumite în miniatură, are 75 de ani și este un obișnuit al târgurilor de meșteri populari din România. Lucrările sale au fost expuse pe plan internațional la expoziții organizate în cadrul unor programe culturale în Franța, Germania, Turcia, Bulgaria și Belgia.

Născut la Novaci, într-o zonă de o rară frumusețe, la câteva sute de metri de locul în care apele repezi ale râului Gilort scapă din strânsoarea Munților Parâng, intră în Novaci și se lasă mărginite de pădurile, situate pe ambele maluri, Ionel Traian a fost fascinat de magia lemnului încă din copilărie, când a descoperit că cioplitul în lemn este o preocupare care îi aducea liniște și îi făcea multă plăcere, mai ales că băieții de vârsta lui, cu care păștea vitele pe plai, îl rugau să le încrusteze o bătă ciobănească, să le facă un fluiet sau bărcuțe pe care să le arunce în valurile râului care îi trece pe la poartă.

Absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din București, Ionel Traian a ales cariera de profesor, dar în timpul liber nu și-a uitat pasiunea pentru modelarea lemnului și s-a descoperit înclinația de a realiza lucruri mici, decorative, frumoase și plăcute, de abia în urmă cu 30 de ani. Dumnealui a perceput estetica lemnului la nivel practic sesizând că majoritatea celor care îi vedeau lucrările, și le doreau pur și simplu ca décor.

Pentru că nu avea un loc special unde să lucreze, a improvizat pe o măsuță din bucătărie un mic atelier. Pentru meșter, materia primă folosită a fost totdeauna foarte ușor de achiziționat și fără costuri. Din pădurea situată în spatele casei, din livadă sau din hățișurile de peste apa Gilortului, meșterul Ionel Traian adună resturi uscate de lemn de salcie, mestecăn, tei, corn, alun, soc, frasin, prun, dud etc., le pune la uscat și cu cuțitașe speciale, doar manual, cu mâini de chirurg, taie lemnul, îl cioplește, sculptează, ansamblează diferite miniaturi, în mare parte cu mesaj tradițional românesc și religios, talentul său fiind ușor observabil în miniaturile care reprezintă mânăstiri și biserici. De-a lungul anilor mâinile sale dibace au realizat bisericuțe, troițe, case țărănești, porți tradiționale, fântâni, care cu boi, scene din viața de la țară și nu în ultimul rând reproduceri după operele lui C-tin Brâncuși, artistul sau preferat. Stilul ornamental predominant în lucrările acestui meșter popular este cel geometric.

Printre lucrările meșterului Ionel Traian bisericile din lemn și-au câștigat de mult o faima bine meritată, atât în rândul specialiștilor, cât și în rândul publicului larg.

”Pentru mine, aceste admirabile edificii religioase, prezintă un interes cu atât mai mare, cu cât ele se leagă nemijlocit de arta construcțiilor țărănești românești, vorbesc despre unitatea casă - biserica, pe plan spiritual și material. Miniaturile mele care reprezintă bisericuțe din lemn vorbesc despre vechimea artei de a construi pe teritoriul românesc, lucru posibil numai în tinuturi cu o populație pe care nimeni și nimic nu a putut-o strămuta, așa cum este zona Novaci – Români.” Vreau ca cei care privesc lucrările mele să se apropie de adevăr și să se ducă cu gândul la casa părintescă, la copilărie, la bunici, la ulița satului și la biserica din sat. – mărturisește Ionel Traian, meșter popular în miniaturi realizate din lemn.

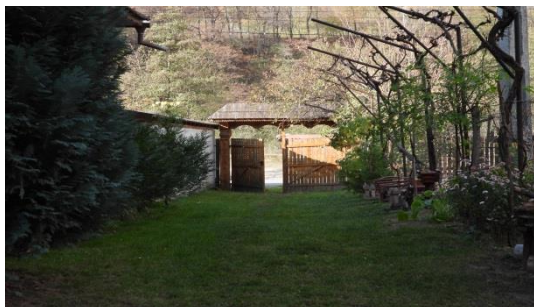
Ce are special meșterul popular Traian Ionel din orașul Novaci Jud. Gorj?

A reușit să se strecoare în fibra lemnului, în simbolistica folosită. Lucrările lui nu sunt perfecte, nu sunt lăcuite, nu sunt cerate, nu sunt vopsite sau impregnate cu te miri ce esențe frumos mirositoare sau perfect protejatoare. Lucrările lui sunt natural 100%, nu cunosc efectele substanțelor chimice folosite în tratarea lemnului. Au în schimb ceva ce uneori lipsește celorlalte: viață. O viață proprie, pe care o simți privindu-le, izvorâtă din gândurile și mâinile creatorului lor. Ionel Traian nu este adeptul vorbelor meșteșugite și, cu atât mai mult al destăinuirilor. Privindu-l lucrând simți dragostea și respectul față de o simplă bucată de lemn, îți bucuri sufletul și îți liniștești mintea. Dacă îl vizitezi, nu poți pleca fără să duci cu tine o lucrare a sa, care să îți amintească de adevărată frumusețe a actului creației, de minunata lume a satului românesc, o lucrare pe care să o pui sub icoană, care să îți amintească cine ai fost și de unde ai plecat.

Unde pot fi văzute lucrările acestui meșter popular?

Meșterul popular Ionel Traian poate fi vizitat la locuința sa personală din orașul Novaci, str. Valea Gilortului, Aleea Artei. Intrarea în gospodăria sa te duce cu gândul la poveștile lui Creangă. Intri în ograda casei deschizând două rânduri de porți din lemn, realizate de meșter după modelul portilor novăcene străvechi și ajungi în curtea casei, frumos amenajată cu miniaturi decorative extrem de apreciate de iubitorii artei tradiționale românești. Oriunde privești, vezi lucrări din lemn în miniatură.

Amabil, domnia sa vorbește vizitatorilor despre fiecare lucrare. Doritorii pot asista la actul creației unei miniaturi, pot învăța să cioplească lemnul, să ansambleze o poartă etc. totul la un pahar cu apă de izvor și sirop din plante, preparat în casă. Admiratorii din domeniul artei prelucrării lemnului sunt totdeauna bineveniți în ograda atelier a maestrului Ionel Traian.

Drumeții-Trasee turistice omologate în zona Novaci – Râncea

<https://www.ranca.org/attractii/novaci/> www.info-turim-Novaci.ro

În zona Novaci - Râncea și în împrejurimi, peisajele sunt cu adevărat superbe, iar traseele montane din această zonă îi pot cuceri cu frumusețea lor și pe cei mai exigenți turiști.

- **Novaci – Muntele Cerbu – Ranca**, triunghi roșu. Traseu accesibil pentru turismul pedestru (*Timp de mers: 4-5 ore*), excelent pentru cicloturism/mtbike, enduro, ATV, 4x4 cu legătura către Voineasa, Sebes, Petrosani.
- **Novaci – Valea Gilortului – Cioaca Dalbanului – Biserica de Lemn din Ranca**, punct roșu, traseul urmărește drumurile forestiere de pe valea Gilortului. (*Timp de mers: 7-8 ore*),
- **Râncea – Vârful Păpușa**. Marcaj: triunghi roșu, șosea și potecă nemarcată. *Timp de mers: 2 ore.*
- **Râncea – Muntele Urdele – Valea Iezerul – Obârșia Lotrului**. Marcaj: triunghi roșu, bandă roșie, apoi triunghi roșu. Timp de mers: 6,5 – 7,5 ore.
- **Râncea – Lacul Gâlcescu**. Marcaj: șosea, apoi potecă marcată. Dificultate medie. *Timp de mers: aprox. 6 ore.*

- **Novaci Biserica de Lemn din Rânca , pe Transalpina.** Marcaj: șosea asfaltată. *Timp de mers: aprox. 4 ore.*

Drumeții locale, trasee neomologate cunoscute de localnici, căutate de turiști pentru relaxare în singurătatea codrilor de mesteacăn, fag, paltin etc.:

Novaci – Cascada Șipotului

Novaci – Schitul ”Custura”, pe traseul Hirișești – Rădei

Novaci – Schit (lângă pârâul Strugaz pe plaiul ungurenilor – loc recomandat pentru iesiri în mijlocul naturii)

Structuri de cazare Novaci – Rânca

Orașul Novaci și Zona turistică Rânca aparținătoare orașului Novaci, dispune de **110 structuri de cazare** cu aproximativ **1550 locuri de cazare**.

Informații: www.info-turism-novaci.ro / <https://www.turistinfo.ro/novaci/cazare-novaci>

Structuri care oferă servicii de alimentație publică, restaurante, terase, P.G.L –uri, Novaci Rânca

Restaurant – Complex L'invidia:Novaci, Strada Brezulescu nr.17/office@linvidia.ro/<https://www.linvidia.ro/> restaurant

Hotel Restaurant Alessia din Rânca (3 stele)Rânca, str. Gheorghe Tătărescu, nr. 110/https://www.turistinfo.ro/ranca/cazare-ranca/hotel_restaurant_alessia

Taverna Olteanului - Hotel Restaurant Rânca, cu specific vanatoresc, Rânca, Str. Gheorghe Tătărescu, DN67C Nr.31, / [tavernaolteanului.ro/http://www.tavernaolteanului.ro/](http://www.tavernaolteanului.ro/)

Novicoff Bistro – cafe: Novaci, Str Parângului nr. 172/ <https://www.turistinfo.ro/novaci>

La Pădurea Statului Pensiune-Restaurant din Novaci:Novaci, str. Ocolului, nr. 12/<https://www.turistinfo.ro/novaci>

Complex Cetina (3 stele) – Hotel și Restaurant: Rânca, Strada Gheorghe Tatarascu, 215300 Novaci, Gorj/ Web: <https://www.cetina-ranca.ro/><https://www.turistinfo.ro/ranca/cazare-ranca>

Punct Gastronomic Local ”Acasă la Stâna Ștefanu”: Novaci, Str. Gilorțel, nr.37//
<https://turismclub.ro/stana-stefanu-transalpina/> <https://maps.app.goo.gl/ybBhFujWYgnUQ2Eo8>

Punctul Gastronomic Local "La Călinuțu – Fluierasul Novăcean"/

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100095598300652>

Obiective cultural turistice existente în Novaci și împrejurimi:

Obiective turistice din apropierea orașului Novaci:

- **Orasul Novaci**
- **Cele cinci biserițe din lemn existente în orașul Novaci**
- **Biserica "Sf. Ioan Botezătorul" – Novaci**
- **Zona turistică Rânca (**
- **Transalpina**
- **Peștera Muierilor – 10 km**
- **Peștera Polovragi – 14 km**
- **Cheile Oltețului – 14 km**
- **Mănăstirea Icoana de la Crasna – 12 km**
- **Schitul Crasna – 15 km**
- **Complexul Brâncuși – Tg. Jiu – 45 km**
- **Mănăstirea Horezu**

Public țintă:

- Vizitatori: iubitori ai meștesugurilor populare, pasionați de arta lemnului, persoane de toate vârstele care doresc să participe la ateliere de lucru cu publicul, creștini ortodocși, români pentru care arta tradițională este valoroasă, de toate categoriile de vârstă și de toate categoriile sociale, familii cu copii, turiști individuali și grupuri organizate, români și străini, iubitori de natură, cultură, , de tradiții populare, de istorie, mișcare și agrement.

- Gazde: meșterul popular Ionel Traian, autorități locale, instituții de cultură, biserici, lăcașuri de rugăciune, unități de cazare și alimentație publică, puncte gastronomice locale, obiective culturale și naturale de interes turistic din județul Gorj și din județele vecine.

Cum se ajunge la Novaci

Pe cale rutieră - transport individual

Tg Jiu - Novaci 45 km prin DN 67

București – Râmnicu-Vâlcea - Horezu - Novaci 257 km pe DN 67

Craiova – Hurezani - Tg. Cărbunești –Novaci 114 km pe DN6B

Petroșani – Novaci: 75 Km pe E79

Sebeș – Novaci: 135 Km p DN67C

Pe cale rutieră --microbuz/autocar

Autocare Târgu Jiu – Novaci/ Autogari.RO

Microbuze Horezu - Novaci | Autogari.RO

Microbuze București - Novaci | Autogari.RO

Autobuze Timișoara – Petroșani -Tg. Jiu – Novaci/Autogari.RO |

Autobuze Craiova - Novaci | Autogari.RO

Sosiri în Novaci: Autogara din Novaci,

Plecări din Novaci: Autogara din Novaci,

Feroviar

Cu trenul până la Gara Tg Jiu sau Gara Târgu Cărbunești

Aerian

Cu avionul până la Aeroportul Internațional Craiova